

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 40

§ 40

Valtuustoaloite terveyskeskuspalveluiden kuntoon saattamiseksi (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Mustakari Anu

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettujen Kivekäs, Sistonen ja Marttila ym. 30.8.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen terveyskeskuspalveluiden kuntoon saattamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Liisa Kivekäs, Markku Sistonen, Helena Marttila sekä 39 muuta valtuutettua ovat allekirjoittaneet valtuustoaloitteen ”Espoon terveyspalvelut saatava pikaisesti kuntoon, avoimet lääkärivirat on täytettävä”. Valtuustoaloite on jätetty 30.8.2021

Valtuustoaloitteessa vaaditaan hoitoon pääsyn nopeuttamista lääkäriavustajien täyttämällä, muun hoitohenkilökunnan rekrytoimisella sekä yksityisten palveluntarjoajien käytön huomattavalla lisäämisellä palvelusetelien.

Espoossa on tartuttu loppuvuodesta 2021 voimakkaasti hoitovelan purkuun samaan aikaan, kun koronapandemian hoitaminen vaatii yhä enemmän resursseja uusien varianttien levitessä, jäljitys- ja testaustoiminnan jatkuessa ja rokotustarpeen lisääntyessä. Pandemiatilanteen pitkittyessä palvelut joudutaan edelleen tarjoamaan lähes yksinomaan ajanvarauksella ja puhelinpalvelun volyyymi on suuri.

Vuoden 2021 talousarvio ei mahdollistanut kaikkien vakanssien budjetointia. Aloitteessa on mainittu, että 20 lääkärinvirkaa olisi huputettuna. Tosiasiassa Espoo on myös vuonna 2021 palkannut kaikki viroista kiinnostuneet soveltuvat lääkärit. Koska lääkäreiden rekrytointitilanne oli haastava, päädyttiin varmistamaan potilaiden hoito palkkaamalla hoitajia, joiden rekrytoinnissa on ollut mahdollista onnistua paremmin. Vuoden 2022 talousarvion määrärahalisäys suhteessa vuoden 2021 talousarvioon on 3,0 milj. euroa. Tämän johdosta vakanssit on mahdollista budjetoida täysimääräisesti vuodelle 2022. Kaupunginhallitus hyväksyi lisäksi kokouksessaan 20.12.2021 kymmenen uuden terveyskeskuslääkärin, kymmenen uuden sairaanhoitajan ja viiden uuden

toimistosihteerin toimen ja viran perustamisen terveystieteiden keskuksiin. Uusien lääkäriavustajien perustamisen on havaittu edistävän myös jatkuvasti aukiolevien avustajien täyttymistä, kun lääkärit kokevat terveystieteiden resurssoinnin olevan riittävää. Lisäavustajat mahdollistavat uudenlaisten työtyyppien suunnittelusta ja työn joustavuuden lisäämisestä. Myös hoitaja- ja toimistosihteeriresurssien lisääminen lisää Espoon terveystieteiden veto- ja pitovoimaa lääkäreiden keskuudessa, kun lääkärit voivat keskittyä potilastyöhön.

Samaan aikaan Suomessa on valmisteilla terveydenhuoltolain muutos, jolla ns. hoitotakuuta ollaan tiukentamassa avustajien hoidossa nykyisestä kolmesta kuukaudesta seitsemään vuorokauteen. Lakimuutosta koskevassa hallituksen esityksessä keinoina tiukentuneen hoitotakuun saavuttamiseksi mainitaan lääkäreiden määrän huomattavan lisäämisen lisäksi muun muassa uudet toimintamallit (esimerkiksi tiimimalli) sekä digitaalisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto. Myös näihin on Espoossa jo tartuttu.

Espoo siirtyi elokuun puolivälissä alueelliseen puhelinvastuuseen, jossa jokainen terveystietokeskus tarjoaa oman alueensa asukkaalle sekä kiireettömän että kiireellisen puhelinlinjan. Tällä on päästy siihen, että kiireelliset puhelut hoidetaan saman päivän aikana ja kiireettömien takaisinsoittojen viive on pysynyt kohtuullisena. Kilon terveystieteiden keskuksella alkoi 15.11.2021 tiimimallin pilotointi ja tämä malli otetaan maaliskuussa 2022 käyttöön myös Iso Omenan ja Kalajärven terveystieteiden keskuksilla. Tiimiterveystietokeskusten nimenomaisena tavoitteena on hoitoon pääsyn ja hoidon jatkuvuuden parantaminen sekä Espoon terveystieteiden keskuksien houkuttelevuuden lisääminen hoitohenkilökunnan keskuudessa.

Digitaalisten palveluiden kehittämisessä Espoon Digihyvinvointi-hankkeessa käynnistyy vuoden 2022 kesäkuun loppuun mennessä chat-palvelun käyttöönotto pilotointijaksolla. Etävastaanottojen ja Digihyvinvointi-hankkeen tarkoituksena on parantaa työn tuottavuutta ja palveluiden saatavuutta, jolloin myös terveystieteiden keskuksien perinteisiä vastaanottoaikoja voidaan tarjota enemmän niitä tarvitseville.

Yksityisten palveluntarjoajien käyttäminen on hyvä pitää käytössä harkiten ja näitä malleja tulee kehittää, jotta niistä saadaan paras hyöty. Yksittäisten käyntien ostaminen palvelusetelillä hoidon saatavuuden välineenä on haasteellista hoidon jatkuvuuden näkökulmasta.

Valtuustoaloitteessa edellytetään myös lääkäriavustajien aktiivista markkinointia. Espoo on jatkuvasti markkinoinut lääkäriavustajia lääkäreiden ja lääkäriopiskelijoiden käyttämissä rekrytointiportaaleissa, Lääkäri-lehdessä (vuoden 2021 aikana pienempien ilmoitusten lisäksi myös koko aukeaman markkinointi-ilmoitus), Nuori Lääkäri -lehdessä, Medi uutisissa, lääkäreiden suosimissa sosiaalisen median kanavissa sekä lääkäriopiskelijoiden (suomalalaisten ja ulkomaalaisten yliopistojen) sähköpostilistoilla. Lääketieteen tapahtumissa sekä koulutustilaisuuksissa on Espoon kaupungilla ollut omia rekrytointipisteitä. Lääkäreille on myös soitettu henkilökohtaisia rekrytointipuheluita. Ensi vuonna on tarkoitus lähestyä lääkäreitä henkilökohtaisilla kirjeillä. Espoon etuna on lääkäreiden rekrytoinnissa ollut se, että Espoolla on ollut tarjota erilaisia erikoistumiseen ja kouluttautumiseen liittyviä etuja ja tukimalleja. Espoon terveystietokeskukset menestyvätkin hyvin lääkäreiden koulutuspaikka-arvioinneissa. Esimerkiksi Kivenlahden terveystietokeskus sai viimeisimmässä kyselyssä täydet viisi tähteä.

Edellä mainituista lisäresursoinneista, toimintamallien kehittämisestä ja rekrytointiaktiivisuudesta huolimatta lääkäreiden ja muun hoitohenkilökunnan virkoja on kuitenkin vaikea täyttää ja niiden markkinointiin ja työskentelyolosuhteiden kehittämiseen on koko ajan panostettava. Viimeisimpänä on Espoon avosairaanhoidossa käynnistetty lääkäreiden uravalmennuskonseptin luominen. Tämän tarkoituksena on lisätä Espoon terveyskeskusten veto- ja pitovoimaa lääkäreiden keskuudessa tarjoamalla väyliä ammatilliseen kehittymiseen ja systemaattista urasuunnittelua.

Koronapandemian hoitaminen vie edelleen perusterveydenhuollon resursseja merkittävästi, ja onkin oletettavaa, ettei suuria muutoksia terveysasemien tilanteessa ole havaittavissa välittömästi uusien lääkärivirkojen ja toimintamallien käyttöönoton myötä - etenkin kun jonkin verran kiireettömiä aikoja joudutaan edelleen alkuvuonna 2022 siirtämään ja perumaan nopeasti muuttuneen pandemiatilanteen takia. Nykytilanteessa suuri osa hoitohenkilöstön työpanoksesta joudutaan edelleen käyttämään puhelinpalvelun toteuttamiseen. Kuitenkin toimia hoitoon pääsyn parantamiseksi ja hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi on tehty. Espoon terveysasemat siirtyivät vastaanottamaan 1.12.21 alkaen oman alueensa potilaita aiemman toimintamallin sijaan, jossa pitkään Samarian terveysasema vastaanotti vain infektiopotilaita ja muita vastaanottoaikoja annettiin kaupungin kaikille terveysasemille.

Päätöshistoria

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 19.01.2022 § 10

Päätösehdotus

Terveyspalvelujen johtaja Paananen Markus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettujen Kivekäs, Sistonen ja Marttila ym. 30.8.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemä muutos on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta
Esittelijän muutettu ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite 30.8.2021

Tiedoksi